

Kannanotto Kalkkisten koulun ja perhepäivähoidon suunniteltuihin muutoksiin

Asikkalan kuntaa on kohdannut suuri säästötarve, joka tuskin tulee tulevina vuosina helpottumaan. Säästöjen tarve on ollut osittain yllättävä, mutta toisaalta myös odotettavissa. Säästöjä tavoiteltiin jo vuoden 2020-2021 kouluverkkoselvityksellä, jolloin Kalkkisten koulua esitettiin edellisen kerran lopetettavaksi. Koululaisen hintalappu on pienessä koulussa suuri, mutta lähikoulun merkitys vielä suurempi. Kunnanvaltuusto äänesti tiukasti koulun säilyttämisen puolesta. Päätös oli hyvä, vaikka oppilasmäärän synkkenevät luvut olivat tiedossa.

Itselle uusi esitys koulun lakkauttamisesta ei tullut uutisena, onhan sivusta seuraajana huomannut, että alasajon tiellä ollaan. Ensin lopetettiin koululaisten iltapäivätoiminta; lapsia oli siis siirrettävä muualle, jotta työssäkäyvä vanhempi kykenee työnsä tekemään. Iltapäivätoiminta on ehdottoman tärkeää alimmille luokille, koska koulupäivät ovat lyhyitä, eikä läheskään kaikilla ole esimerkiksi toista vanhempaa kotona tai isovanhempia hoitamassa pieniä koululaisia. Tilaa pienten koululaisten iltapäivätoimintaan olisi ryhmiksen puolella todennäköisesti ollut. Päivähoidon palvelutunteja supistettiin; lisää lapsia siirtyi muualle, koska työssäkäynnin mahdollisuutta Kalkkisten ryhmis ei edesauttanut. Seuraavana päätettiin, että esiopetusta ei järjestetä Kalkkisissa. Onkohan näillä toimenpiteillä tullut säästöjä? Ainakin kylälle muuttoa suunnittelevat lapsiperheet ovat säästyneet muutolta, koska epävarmuus palvelujen jatkuvuudesta on siirtänyt suunnitelmat muualle.

Haasteita suurelle muuttoliikkeelle on tuonut asuntojen puute. Tässä kyse on lähes koko kunnan laajuisesta ongelmasta. Vakiasukkaita kylällä kuitenkin on, ja varsin aktiivisia sellaisia. Muutama yritys alueella on varsin riippuvainen asukkaista, asukkaat taas kunnan palveluista. Omalta osalta kaikki on sujunut tähän mennessä hyvin, mutta tulevaisuus huolettaa. Aivan varmasti tulen tarvitsemaan nuorempieni apua tulevaisuudessa, mutta muuttoliike tuskin muuttuu plussan puolelle. Ikärakenteeltaan Kalkkisten alue on haastava, mutta tässä on ollut näkyvissä perheille sopivien asuntojen lisääntyvä tarjonta. Lapsen puolesta tilanne on ollut huolestuttava jo pidempään. Koulu, ryhmis ja kylän aktiviteetit ovat tuoneet kavereita, mutta ei millään muotoa tarpeeksi. Asikkalan kunnan hieman sekava tilanne opetuksen järjestämisestä ei houkuta, onhan täältä pohjoispäästä lähes yhtä pitkä matka Sysmään.

Taloudellista linjausta siitä, mikä on tarvittava oppilasmäärä kullekin luokalle ei ole kuntalaisille tarjottu. Aavistus koulun lopettamisesta kyllä, mutta mitään pitkälle aikavälille sijoittuvaa faktaa ei tunnu löytyvän. Selkeästi tässä olisi tarvittu apua talouden hallintaan, jotta toiminnan jatkaminen olisi millään muotoa mahdollista. Kiinteistöt koulun ja ryhmiksen kohdalla ovat varsin toimivat ja niissä on myös varaa kehittyä taloudellisempaan suuntaan. Ei ole uskottavaa ajatella, että kiinteistöjen myynnistä kunta saisi kovinkaan suurta tuottoa. Samalla koulun lopettaminen laskee kunnan muiden alueen omistusten arvoa. Myytävänä olevat tontit ja vuokrakohteet Kalkkisten alueella eivät houkuttele sitäkään vähää kuin tähän mennessä. Myös upea satama-alue ja uimaranta ovat olleet tärkeitä hankintoja kunnalle. Riittävätkö nämä kaksi kunnan tarjoamaksi palveluksi tulevaisuudessa?

Vähän höveliä rahankäyttöä, voisi kuntalainen kuvitella. Tehdään hankintoja, kustannetaan kulttuuria ja sitten kun tarvitaan säästöjä niin lopetetaan palveluja. Sinällään ihan hyvä suunnitelma, mutta olisiko kuitenkin voinut kehittää toimintaa, asettaa rajoja ja siten saada aikaan kestävä ratkaisu? Tämänhetkinen tilanne, vaikka ei yllätys olekaan, tuli varsin nopealla aikataululla. Ilmeisesti päättäjätasolla tilanne on tiedetty jo tasan vuosi sitten, mutta aika suljetuin ovin on asiaa pohdittu. Varmasti pettymyksen voi aistia ja kuulla. Itse olen pettynyt siihen, että avoimuutta ja osallistamista ei ole tässä juurikaan harjoitettu. Juurikin lakkauttamisen nopea aikataulu ei luo luottamusta. Kuntalaisille ei tässä tilanteessa ole annettu mitään sijaa suunnitella tulevaa kun suuri säästötarve on

pistänyt talouspakan kortit sekaisin. Alle vuoden varoitusajalla suoritettava palvelujen alasajo ei paljon anna pelivaraa normaalille työssäkäyvälle perheelliselle.

Päivähoidon loppuminen Kalkkisissa on ehdottoman törkeää, mikäli se toteutuu. Itse olen eräänä kesänä ajellut Sysmästä Vääksyyn hakemaan lasta päivähoidosta, jotta hänen päivänsä olisi hitusen lyhempi. Ihan hyvää huviajelua, koska tiesi sen olevan väliaikaista. Päivähoidon olemassaolo on yksi kylän elinehto, ja koulu tuo oheen mahdollisuuden tarjota jotain muuta kuin suuria oppilasmääriä. Päivähoidon järjestämistä on onneksi selvitetty. Nyt avoimessa haussa olevat perhepäivähoitajan paikat tuskin tulevat täytetyiksi, sen verran säästöbudjettia on hakemukseen laitettu.

Tässä tilanteessa pitäisi ehdottomasti laittaa jarrua pohjaan ja mukauttaa, ei lakkauttaa palveluja selkeän ja avoimen suunnitelman kera.

Järkevää ja rakentavaa päätöksentekoa odottaen

Aura Kuisma, syksyllä 2024 esikoulun aloittavan lapsen äiti Kalkkisista